

Sygn. akt KIO/W 30/22

POSTANOWIENIE

z dnia 31 sierpnia 2022 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodniczący: Michał Pawłowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 31 sierpnia 2022 r. w Warszawie wniosku z dnia 30 sierpnia 2022 r. o uchylenie zakazu zawarcia umowy wniesionego przez zamawiającego Gminę Biała Podlaska w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na *„Dowożenie uczniów i dzieci do szkół i placówek oświatowych na podstawie biletów miesięcznych w roku szkolnym 2022 / 2023”*; numer referencyjny: FZP.271.1.21.2022.RW

postanawia:

uchyla zakaz zawarcia umowy

Przewodniczący:

Uzasadnienie

Gmina Biała Podlaska, zwana dalej „Zamawiającym”, działając na podstawie art. 578 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1710, ze zm.), zwanej dalej „ustawą PZP”, oraz w związku z wniesieniem w dniu 29 sierpnia 2022 r. odwołania przez wykonawcę prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą GARDEN SERVICE J.P., wniosła o uchylenie zakazu zawarcia umowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym na „*Dowożenie uczniów i dzieci do szkół i placówek oświatowych na podstawie biletów miesięcznych w roku szkolnym 2022 / 2023*”. Numer referencyjny zamówienia to FZP.271.1.21.2022.RW.

Ogłoszenie o przedmiotowym zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z dnia 27 lipca 2022 r. pod nr 2022/BZP 00279884/01.

Uzasadniając złożony wniosek Zamawiający wskazał, że w dniu 24 sierpnia 2022 r. dokonał czynności wyboru oferty najkorzystniejszej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym pn. „*Dowożenie uczniów i dzieci do szkół i placówek oświatowych na podstawie biletów miesięcznych w roku szkolnym 2022 / 2023*”, którą złożył wykonawca prowadzący działalność gospodarczą pod firmą M.B. MARIO PRESTO. Jednocześnie Zamawiający odrzucił oferty dwóch wykonawców – wykonawcy prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą GARDEN SERVICE J.P. i spółki METROFLIX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Świdniku z powodu ich wykluczenia z postępowania. Zamawiający podał również, że w dniu 29 sierpnia 2022 r. wykonawca prowadzący działalność gospodarczą pod firmą GARDEN SERVICE J.P. złożył odwołanie na czynności Zamawiającego w przedmiotowym postępowaniu.

Zamawiający uzasadnił, że wniosł o uchylenie zakazu zawarcia umowy, albowiem brak zawarcia

umowy mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego, które przewyższałyby korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenia zamówienia. Zamawiający dodał, że w przypadku niepodpisania umowy Gmina Biała Podlaska jako jednostka samorządu terytorialnego nie będzie w stanie zapewnić dowozu 428 uczniom do szkół podstawowych. Natomiast obowiązek dowożenia dzieci do szkół wynika wprost z art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.). Niezapewnienie dowozu uczniom przyniesie negatywne skutki dla interesu publicznego, ponieważ uniemożliwi kilkuset dzieciom dostęp do oświaty, a także uniemożliwi im spełnianie obowiązku szkolnego. Ponadto z uwagi na rychło zbliżające się rozpoczęcie roku szkolnego 2022 / 2023 Zamawiający wniósł o niezwłoczne rozpoznanie złożonego wniosku.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Zgodnie z regulacją art. 578 ust. 2 ustawy PZP Izba może uchylić zakaz zawarcia umowy, jeżeli:

- 1) niezawarcie umowy mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego, przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
- 2) zamawiający uprawdopodobnił, że odwołanie wnoszone jest wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy.

Wymienione w art. 578 ust. 2 ustawy PZP przesłanki uchylenia zakazu zawarcia umowy mają charakter samodzielny, co oznacza, że nie muszą być one spełnione kumulatywnie. Wystąpienie zatem tylko jednej z ustawowych przesłanek stanowi wystarczającą podstawę do zastosowania przez Izbę tej instytucji prawa zamówień publicznych.

Podkreślenia wymaga też to, że Izba rozstrzygając w przedmiocie wniosku o uchylenie zakazu

zawarcia umowy nie dokonuje oceny zasadności zarzutów odwołania. Izba dokonuje wyłącznie badania, czy zaistniały podane przez zamawiającego jako podstawa jego wniosku przesłanki uchylenia zakazu zawarcia umowy i zarazem ocenia, czy wskazane przez zamawiającego okoliczności uzasadniają uchylenie zakazu zawarcia umowy. Wobec tego zasadność albo bezzasadność odwołania nie ma żadnego przełożenia na wynik postępowania incydentalnego w przedmiocie wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy.

W niniejszej sprawie Zamawiający wniosek oparł tylko na pierwszej z ustawowych przesłanek, która została określona w art. 578 ust. 2 pkt 1 ustawy PZP. W ocenie Izby powyższe okazało się wystarczające do uwzględnienia wniosku Zamawiającego o uchylenie zakazu zawarcia umowy, albowiem podane przez niego okoliczności w sposób dostateczny uzasadniają, iż niezawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów.

Jak wykazał Zamawiający, celem rozstrzygniętego przez niego tydzień temu postępowania było zagwarantowanie kilkuset uczniom mieszkającym na obszarze Gminy Biała Podlaska dowozu do szkół podstawowych. Niewątpliwie zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej i lokalnego transportu zbiorowego stanowi zadanie własne gminy. W świetle regulacji art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka do szkoły podstawowej albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie do szkoły zapewniają rodzice. Wykonanie tego obowiązku przez gminę ma też służyć zapewnieniu efektywności konstytucyjnego prawa do nauki (art. 70 ust. 1 Konstytucji RP) oraz czyni zadość międzynarodowym zobowiązaniom prawnym Rzeczypospolitej Polskiej wynikającym między innymi z art. 4 i art. 28 ust. 1 Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526).

W tych okolicznościach niezapewnienie dowozu do szkoły najmłodszym obywatelom, których prawa podlegają szczególnej ochronie ze strony Państwa, przyniesie negatywne skutki dla interesu publicznego. Dzieci zamieszkałe w miejscowościach oddalonych od siedziby szkoły

podstawowej będą bowiem miały co najmniej bardzo utrudnione, jeśli nawet nie niemożliwe, dostępy do edukacji na szczeblu podstawowym. Tym samym ani nie będą mogły realizować swojego prawa do nauki, ani też nie będą mogły spełniać swojego obowiązku szkolnego. Zdaniem Izby, uwzględniając uregulowania konstytucyjne i najnowsze tendencje w dziedzinie międzynarodowej ochrony praw człowieka i międzynarodowej ochrony praw dziecka, bez cienia wątpliwości ochrona praw małoletnich, w tym praw w zakresie dostępu do nauki leży w interesie publicznym i powinna mieć ona pierwszeństwo przed uzasadnionymi interesami wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że przy rozpoznawaniu wniosku Zamawiającego Izba rozważała również inne możliwe drogi do zabezpieczenia interesu publicznego w powyższym zakresie. Wydając postanowienie Izba miała na uwadze to, że świadczenie usługi dowożenia uczniów i dzieci do szkół i placówek oświatowych ma rozpocząć się już od dnia 1 września 2022 r. Izba uznała za mało prawdopodobne, aby Zamawiający był w stanie skutecznie zorganizować zastępcze świadczenie usługi dowożenia zgodnie z przedmiotowym postępowaniem do dnia 1 września 2022 r. Dlatego też Izba uznała, iż wystąpienie znacznego prawdopodobieństwa, że Zamawiający nie będzie w stanie w inny sposób zorganizować świadczenia usługi dowożenia uczniów i dzieci do szkół i placówek oświatowych od dnia 1 września 2022 r., także przemawia za uchyleniem zakazu zawarcia umowy w niniejszej sprawie.

Chociaż uchylenie zakazu zawarcia umowy na gruncie prawa zamówień publicznych stanowi instytucję prawną o wyjątkowym charakterze, to zdaniem Izby wskazane powyżej okoliczności uzasadniają jej zastosowanie w niniejszej sprawie. W szczególności konieczność zapewnienia efektywnej ochrony praw dzieci i respektowania umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, stanowi ważny interes publiczny i ma prymat nad interesami prywatnymi wykonawców starających się o uzyskanie zamówienia publicznego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 578 ust. 4 zdanie drugie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.) na niniejsze postanowienie nie przysługuje skarga.

Przewodniczący: